

14. december 2023

J.nr.: 23/02270

Imni

Tilkendegivelse om Green Power Denmark's branchevejledning om nettilslutning med begrænset netadgang for elproduktionsanlæg og forbrugsanlæg

RESUMÉ

Green Power Denmark har anmeldt en branchevejledning for vilkår og betingelser for nettilslutning med begrænset netadgang for elproduktionsanlæg samt en standardtilslutningsaftale med dertilhørende bilag. Standardaftalen regulerer sammen med branchevejledningen de særlige forhold, der skal være gældende for elproduktionsanlæg tilsluttet med begrænset netadgang. Det betyder, at denne del af anmeldelsen gælder for de anlæg, der producerer elektricitet, herunder også egenproducenters produktionsanlæg, batterianlæg mv., som ønsker at indgå en aftale med netvirksomheden om tilslutning med begrænset netadgang.

De generelle vilkår og betingelser, herunder tekniske vilkår, økonomi mv., er reguleret i den anmeldte branchevejledning. Ved indgåelse af standardtilslutningsaftalen gælder de anmeldte vilkår og betingelser også for aftaleparterne.

Ordningen indebærer, at elproducenter kan vælge en billigere tilslutningsløsning, mod at producenten accepterer at kunne blive afbrudt eller nedreguleret, hvis netvirksomheden har behov for at begrænse indfødningsomfanget. Producenten kan vælge, at hele eller kun en del af indfødningsomfanget nettilsluttes med begrænset netadgang. Ordningen er frivillig, og producenten kan til enhver tid anmode om at blive fuldt tilsluttet mod betaling af standardtilslutningsbidrag.

Derudover har Green Power Denmark anmeldt konsekvensændringer og præciseringer til den tidligere anmeldte vejledning med vilkår og betingelser for nettilslutning med begrænset netadgang for forbrugsanlæg, som Forsyningstilsynet tog til efterretning ved tilkendegivelse af 31. marts 2020. Denne del af anmeldelsen omfatter derfor kun forbrugsanlæg, der er defineret som et anlæg, der forbruger elektrisk energi, og som er tilsluttet distributionsnettet i et tilslutningspunkt.

Green Power Denmark har oplyst, at baggrunden for anmeldelsen er et ønske fra en række interessenter om at kunne opnå en reduceret nettilslutningsbetaling mod at kunne begrænse behovet for forstærkning og udbygning af det kollektive net, ved at produktionsanlægget er fleksibelt i sin indfødnings på nettet.

De anmeldte konsekvensændringer mv. til vejledningen for nettilslutning med begrænset netadgang for forbrugsanlæg drejer sig bl.a. om en præcisering af, hvad der betragtes som forstærkning og udbygning af kollektivt net, samt en præcisering af hvilken effekt, der stilles til rådighed ved nettilslutningen.

Forsyningstilsynet har gennemgået den anmeldte branchevejledning for begrænset netadgang for produktionsanlæg samt ændringer til den gældende branchevejledning for forbrugsanlæg med dertil hørende standardaftale og bilag.

Efter en samlet vurdering af de anmeldte vilkår og betingelser ud fra kriterierne indeholdt i elmarkedsforordningen og elforsyningslovens om omkostningsægthed, gennemsigtighed, netsikkerhed og fleksibilitet, forskelsbehandling samt objektivitet og rimelighed finder Forsyningstilsynet, at den anmeldte branchevejledningen med vilkår og betingelser for begrænset netadgang for produktionsanlæg kan tages til efterretning.

Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at standardaftalen, som knytter sig til branchevejledningen for begrænset netadgang for produktionsanlæg lever op til de materielle krav i elforsyningsloven om, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elkunderne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Forsyningstilsynet har på denne baggrund taget den anmeldte vejledning om begrænset netadgang og standardaftalen med dertilhørende bilag om begrænset netadgang for produktionsanlæg til efterretning.

Forsyningstilsynet har desuden taget de anmeldte ændringer til branchevejledningen for vilkår og betingelser for begrænset netadgang for forbrugsanlæg til efterretning, idet tilsynet har vurderet, at de ændrede vilkår og betingelser er rimelige, objektive, ikke-diskriminerende og omkostningsægte.

TILKENDEGIVELSE

Forsyningstilsynet tager hermed den branchevejledning med ændrede vilkår og betingelser for begrænset netadgang for producenter samt en tilhørende standardaftale for producenter med begrænset netadgang, som Green Power Denmark har anmeldt Forsyningstilsynet den 29. november 2023, til efterretning.

Forsyningstilsynet tager desuden de ændringer til vilkår og betingelser for begrænset netadgang for forbrugsanlæg, som Green Power Denmark ligeledes har anmeldt til Forsyningstilsynet den 4. oktober 2023, til efterretning.

Tilkendegivelsen er udarbejdet i medfør af elforsyningslovens § 73 b¹.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets tilkendegivelse fremgår nedenfor.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1248 af den 24. oktober 2023

SAGSFREMSTILLING

SAGSFORLØB

ANMELDESESFORLØB

Forsyningstilsynet har tidligere ført tilsyn med en branchevejledning for begrænset netadgang, som Green Power Denmark anmeldte første gang til tilsynet den 29. april 2022, jf. elforsyningslovens § 73 b, i sagsnr. 22/01166. Tilsynet blev ikke afsluttet, da Green Power Denmark reviderede den anmeldte branchevejledning henholdsvis den 13. september 2022, den 9. februar 2023, den 21. juni 2023, den 30. august 2023, den 4. oktober 2023 og den 29. november 2023.

Forløbet har været som følger:

Green Power Denmark anmeldte den 29. april 2022 følgende branchevejledning med en tilhørende standardaftale samt bilag til Forsyningstilsynet:

- Vilkår og betingelser for nettilslutning med begrænset netadgang for produktionsanlæg,
- Tilslutningsaftale for nettilslutning med begrænset netadgang for produktionsanlæg (standardaftale) samt bilag 1-8.

Den væsentligste del af anmeldelsen omfattede derved en branchevejledning for vilkår og betingelser for nettilslutning med begrænset netadgang for elproduktionsanlæg, der tilsluttes eldistributionsnettet samt en tilhørende standardaftale.

Forsyningstilsynet havde den anmeldte branchevejledning i offentlig høring i perioden 9. juni 2022 til 9. august 2022 og sendte den 9. august 2022 de modtagne høringssvar til Green Power Danmarks bemærkninger. På baggrund af høringen fremsendte Green Power Denmark den 19. september 2022 en justering af de tidligere anmeldte vilkår om begrænset netadgang.

Den 9. februar 2023 anmeldte Green Power Denmark en tilføjelse samt yderligere justeringer til de tidligere anmeldte vilkår om begrænset netadgang for produktionsanlæg. Samtidig anmeldte Green Power Denmark en ændring til branchevejledningen for vilkår og betingelser for nettilslutning med begrænset netadgang for forbrugsanlæg.

Efter henvendelse fra Forsyningstilsynet fremsendte Green Power Denmark den 21. juni 2023 endnu en justering af den tidligere anmeldelse af begrænset netadgang for produktionsanlæg. Ændringen bestod navnlig i, at metoden for nedregulering og udkobling blev ændret fra et "først til mølle"-princip til et princip om "forholdsvis-begrænsning", tilsvarende det princip, som Forsyningstilsynet tidligere har godkendt for begrænset netadgang for forbrug².

² Forsyningstilsynets tilkendegivelse af 31. marts 2020 i sagsnr. 18/13382.

Forsyningstilsynet fremsendte den 24. juli 2023 yderligere spørgsmål til indholdet af branchevejledningen om begrænset netadgang for produktionsanlæg, hvilket medførte, at Green Power Denmark den 30. august 2023 anmeldte en revideret branchevejledning til tilsynet.

I forlængelse af et møde mellem Forsyningstilsynet og Green Power Denmark den 21. september 2023 har Green Power Denmark revideret branchevejledningen med tilhørende standardaftale for begrænset netadgang med produktion endnu en gang og anmeldt dem til Forsyningstilsynet den 4. oktober 2023.

Forsyningstilsynet har derefter lukket tilsynet efter elforsyningslovens § 73 b med branchevejledningen om begrænset netadgang for produktionsanlæg i tilsynets sag 22/01166 den 10. oktober 2023.

Forsyningstilsynet har derefter startet en ny tilsynssag på baggrund af den anmeldte branchevejledning af 4. oktober 2023 med tilhørende standardaftale, jf. elforsyningslovens § 73b, som nærværende tilkendegivelse omhandler.

Green Power Denmark anmeldte en revideret branchevejledning for begrænset netadgang for produktion den 29. november 2023.

I det følgende gengives dog visse oplysninger, som Forsyningstilsynet har modtaget fra Green Power Denmark eller af høringssvar ved høringen nævnt ovenfor, for så vidt som disse oplysninger fortsat er relevante for tilsynet.

BAGGRUND

Green Power Denmark oplyser, at der i forbindelse med udviklingen af betalingsdesign for elproducenter har været et ønske om, at det bliver muligt at opnå en reduceret nettilslutningsbetaling ved at produktionsanlægget er fleksibelt i sin indfødning på nettet.

Metoden i den anmeldte vejledning går derfor grundlæggende ud på at give produktionsanlæggene mulighed for tilslutning med begrænset netadgang som et alternativ til fuld nettilslutning.

Anmeldelsen har derfor en sammenhæng med Forsyningstilsynets tilkendegivelse af 24. juni 2022 i sag 22/00445, hvor Forsyningstilsynet tog Green Power Danmarks branchevejledning om producentbetaling til efterretning. Ved tilkendegivelsen tog Forsyningstilsynet bl.a. stilling til, om det anmeldte standardtilslutningsbidrag for producenter var i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, stk. 1, § 73 a, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18.

VILKÅR OG BETINGELSER FOR NETTILSLUTNING MED BEGRÆNSET NETADGANG FOR PRODUKTIONSANLÆG

Den anmeldte branchevejledning fastsætter de betingelser og vilkår, der vil være gældende, hvis en anlægsejer vælger at blive tilsluttet eldistributionsnettet med begrænset netadgang, samt hvilke kriterier der afgør, om et produktionsanlæg kan tilbydes en nettilslutningsaftale med begrænset netadgang.

Branchevejledningen indeholder følgende emner:

1. Indledning
 - 1.1. Definitioner
 - 1.2. Formål og princip
2. Anvendelse og afgrænsning
 - 2.1. Lovgivning
 - 2.2. Hvem kan blive nettilsluttet med begrænset netadgang?
 - 2.3. Procedure for nettilslutning med begrænset netadgang
 - 2.3.1. Konvertering fra begrænset netadgang til fuld netadgang
 - 2.3.2. Delvist begrænset netadgang
3. Vilkår for nettilslutning med begrænset netadgang
 - 3.1. Tekniske krav for nettilslutning med begrænset netadgang
 - 3.2. Netvirkselskabets begrænsning af indfødningsomfanget
 - 3.3. Betaling og økonomi
 - 3.4. Aftale

Forsyningstilsynet har i nedenstående beskrevet centrale dele af branchevejledningen samt uddybelser heraf givet af Green Power Denmark i en række mails og møder gennem hele sagsforløbet, dvs. også under det nu afsluttede tilsyn med tidligere versioner af den branchevejledning, som vurderes i denne tilkendegivelse.

HVEM KAN BLIVE NETTILSLUTTET MED BEGRÆNSET NETADGANG

Det fremgår af branchevejledningen, at tilslutning med begrænset netadgang kun tilbydes i de tilfælde, hvor der ikke skal føres net i henhold til afstandsreglen i nettilslutningsbekendtgørelsens³ § 4. For anlæg omfattet af bekendtgørelsen er det netvirksomheden, der anviser tilslutningspunkt på det sted på det kollektive elforsyningsnet, hvor elektriciteten fra det nye anlæg kan aftages, og afstandsreglen i § 4 indebærer i denne sammenhæng, at i tilfælde, hvor netvirksomheden anviser tilslutningspunktet i en station, der er længere væk end den geografisk nærmeste station på 50-60 kV, skal netvirksomheden fremføre kollektivt net til producenten eller forstærke eksisterende net, så tilslutningspunktet ikke er længere væk end afstanden til nærmeste 50-60 kV-station.

Green Power Denmark har oplyst, at i de tilfælde, hvor netvirksomheden, i henhold til § 3 eller § 4 i nettilslutningsbekendtgørelsen, har pligt til at foretage udbygning og forstærkning af det kollektive elforsyningsnet i forbindelse med nettilslutning, vil det ikke være muligt for produktionsanlægget at blive tilsluttet med begrænset netadgang.

Hvis kunden ikke opfylder forudsætningerne for at blive tilsluttet med begrænset netadgang må netselskabet afvise at tilslutte kunden med begrænset netadgang. Kunden kan bede om en skriftlig begrundelse herfor. Netselskabet kan tilbyde kunden tilslutning med fuld netadgang jf. branchevejledningens pkt. 2.2.

³ Bekendtgørelse nr. 1090 af 14. august 2023 om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraft-anlæg og vandkraftværker (beskrives nedenfor under afsnittet retsgrundlag).

BETALING OG ØKONOMI

Vælger kunden at blive tilsluttet med begrænset netadgang, indebærer dette, at kunden herved accepterer, at kundens indføddning af elektricitet til det kollektive net kan reduceres af netvirksomheden af hensyn til den ledige kapacitet i elnettet.

En anlægsejer, der vælger at blive tilsluttet med begrænset netadgang, betaler et tilslutningsbidrag for tilkoblingen, der består af 1) etableringsomkostninger til tilslutningsfelt og 2) andre direkte omkostninger ved nettilslutning samt styring og overvågning til begrænsning af produktionsanlægget. Derudover skal kunden betale løbende omkostninger til abonnemeter og tariffer, som betales i forbindelse med drift af produktionsanlægget.

Green Power Denmark har oplyst, at den reducerede betaling svarer til etableringsomkostningerne til tilslutningsfelt og andre tilhørende omkostninger ved nettilslutningen samt styring og overvågning til begrænsningen af produktionsanlægget.

BOKS 1 | **OVERSIGT OVER OMKOSTNINGER VED TILSLUTNING MED BEGRÆNSET NETADGANG⁴**

Etableringsomkostninger (engangsbetaling ved nettilslutning opkræves hos kunden)

- a) Omkostninger til etablering af produktionsanlæggets individuelle tilslutningsfelt i det af netvirksomheden ejede tilslutningspunkt.
- b) Etableringsomkostninger til automatisk kontrolsystem og overvågning og fjernkontrol. Produktionskunden skal derudover selv bekoste lokal kontroludrustning, målertavle, interface til netvirksomhedens fjernkontroludstyr og kommunikationskanaler, jf. de tekniske betingelser.
- c) Netvirksomhedens udgifter til sagsbehandling og projektering af nettilslutninger med begrænset netadgang. Dette gælder også henvendelser, hvor kunden i sidste ende vælger ikke at opføre produktionsanlægget.
- d) Netvirksomheden opkræver omkostninger til etablering af måler, jf. nettilslutningsbekendtgørelsen.

Løbende betalinger

- e) Abonnementsbetaling dækker normalt måling, afregning og øvrige faste omkostninger ved at have kunden tilsluttet.
- f) Indføddningstarif og nettarif.

⁴ Vilkår og betingelser for tilslutning med begrænset netadgang for produktionsanlæg, afsnit 3.3.

De løbende betalinger som abonnement og tarif opkræves via den elleverandør, der er registreret i DataHub'en på anlæggets målepunkts-ID. De løbende betalinger følger netvirksomhedens godkendte prismetoder.

Anlægssejer skal derimod ikke betale for udbygning og forstærkning af det kollektive net, hvis ordningen anvendes, og der er derfor tale om et billigere alternativ til fuld tilslutning.

En kunde vil kunne vælge, at hele indfødningsomfanget nettilsluttes med begrænset netadgang, eller at alene en del af indfødningsomfanget tilsluttes med begrænset netadgang. Kunden skal ifølge betingelserne betale et standardtilslutningsbidrag for den del af indfødningsomfanget, som tilsluttes med fuld netadgang. For den del af indfødningsomfanget, som ønskes tilsluttet med begrænset netadgang, betaler kunden tilslutningsbidrag, som anført i boks 1.

Ved en tilkobling med begrænset netadgang udbygges og forstærkes det kollektive net ikke i forbindelse med tilkoblingen, hvilket er grunden til, at det vil være nødvendigt at afkoble eller nedregulere kunden, når nettet er belastet på en sådan måde, at det ikke kan aftage det fulde indfødningsomfang.

Det er kun produktionsanlæg, der tilsluttes med en ny nettilslutningsaftale, der kan anmode om at blive tilsluttet med begrænset netadgang, eller hvis et eksisterende anlæg ønsker at få deres indfødningsomfang udvidet. I det tilfælde vil det udvidede indfødningsomfang kunne nettilsluttes med begrænset netadgang. Det er derudover en forudsætning for aftalen, at netvirksomheden ikke skal udvide eller forstærke det kollektive net, når produktionsanlægget skal tilsluttes med begrænset netadgang.

NETVIRKSOMHEDENS UFORPLIGTENDE ESTIMAT

Netvirksomheden udarbejder i forbindelse med indgåelse af nettilslutningsaftalen om begrænset netadgang et uforpligtende estimat for, hvor mange timer produktionsanlægget kan forventes udkoblet eller nedreguleret i de kommende 12 måneder, jf. betingelsernes pkt. 2.3. Kunden kan mod betaling og en gang årligt efterspørge et nyt estimat for, hvor mange timer produktionsanlægget kan forventes at blive udkoblet eller nedreguleret de kommende 12 måneder.

Green Power Denmark har supplerende ved brev af 16. maj 2023 oplyst til Forsyningstilsynet, at når netvirksomheden udarbejder et estimat, er dette estimat anlægsspecifikt. Det betyder, at netvirksomheden tager stilling til risikoen for at skulle nedregulere eller udkoble det enkelte produktionsanlæg. Dette indebærer, at netvirksomheden skal afsætte tid til at gennemføre de nødvendige beregninger, og det er disse omkostninger, som skal dækkes af den kunde, der bestiller estimatet.

Det fremgår desuden af betingelsernes pkt. 2.3, at netvirksomheden på ingen måde kan gøres ansvarlig for det afgivne estimat for reguleringen, og at det er kunden, der bærer det fulde økonomiske ansvar, som reguleringen af produktionsanlægget medfører for kunden.

NEDREGULERING ELLER UDKOBLING

Ifølge de anmeldte vilkår og betingelser (pkt. 3.2) kan nedregulering eller udkobling være forbigående eller permanent. Permanent nedregulering eller udkobling vil blive varslet af netvirksomheden. Netvirksomheden vil til enhver tid forsøge at foretage nedregulering af anlægget frem for udkobling.

Nedregulering og udkobling sker efter et princip om "forholdsvis begrænsning", som svarer til det princip, Forsyningstilsynet tog til efterretning ved tilkendegivelse af 31. marts 2020 i sagsnr. 18/13382. Princippet er beskrevet således i vilkårenes pkt. 3.2:

"Det betyder, at hvis der inden for samme geografiske område (nettopologi) er flere produktionsanlæg nettilsluttet med begrænset netadgang, og netvirksomheden teknisk kan løse begrænsningerne i nettet ved at begrænse flere kunder tilsluttet med begrænset netadgang, så vil alle disse kunder blive beordret til at reducere deres effekttræk med samme procentvise andel af deres samlede indfødnings af elektricitet til det kollektive elnet på begrænsningstidspunktet, der overstiger et eventuelt indfødningsomfang med fuld netadgang."

Green Power Denmark har den 21. juni 2023 oplyst til Forsyningstilsynet, at princippet om "forholdsvis-begrænsning" er magen til det princip, som anvendes ved begrænset netadgang for forbrug, og som tilsynet tog til efterretning i tilkendegivelsen af den 31. marts 2020 omtalt ovenfor.

Fremgangsmåden for nedkobling og gentilkobling er beskrevet i branchevejledningens pkt. 3.2 og er samtidig hjemlet i standardaftalens pkt. 4.8 og 4.9.

- Gentilkobling sker uden ugrundet ophold, når der igen er ledig kapacitet i nettet
- Permanent nedregulering eller udkobling omfatter den usandsynlige situation, hvor der altid vil være overbelastning i nettet, således at kunder med begrænset netadgang ikke på noget tidspunkt vil kunne gentilkobles, men at en sådan situation ikke vil opstå pludseligt, hvorfor de omfattede kunder vil blive adviseret herom forud for permanent nedregulering eller udkobling

Forsyningstilsynet noterer sig, at der ikke i branchevejledningen er fastsat en konkret frist for, hvor lang tid varslet skal være ved permanent udkobling. Green Power Denmark har ved møde i Forsyningstilsynet den 21. september 2023 oplyst, at årsagen hertil er, at det ikke vil give mening for netselskaberne at indføre en varslingsfrist, idet nettilslutning af et anlæg, hvor der er ledig kapacitet kan ske forholdsvis hurtigt. Green Power Denmark mener derfor, at det er et vilkår for tilslutningen med begrænset netadgang for produktion, at der kan ske permanent udkobling. Varsling vil altid ske efter bedste evne for netselskaberne.

ØVRIGE VILKÅR

Kunden vil altid kunne bede om fuld nettilslutning mod betaling af standardtilslutningsbidrag for fuld netadgang i overensstemmelse med netvirksomhedens til enhver tid

godkendte prismetode, jf. pkt. 2.3.1. Der skal i denne sammenhæng indgås en ny nettilslutningsaftale. Hvis en kunde, der er nettilsluttet med begrænset netadgang, ønsker at overgå til fuld tilslutning, kan netvirksomheden ikke sikre, at samme nettilslutningspunkt fortsat kan anvendes, da fuld netadgang anvises på ny.

Det fremgår af vilkårenes pkt. 3.3., at der ved overgang til tilslutning med fuld netadgang fratrækkes en standardrabat for feltomkostninger fra standardtilslutningsbidraget, hvis tilslutningen med fuld netadgang sker til samme tilslutningspunkt, hvor anlægget er tilsluttet. Dette gøres for at sikre, at feltet ikke betales to gange.

Derudover indeholder de anmeldte vilkår og betingelser en række tekniske krav, herunder at muligheden for begrænset netadgang kun tilbydes til produktionsanlæg, der af netvirksomheden er anvist tilsluttet mellem- og højspændingsnettet på distributionsniveau, jf. pkt. 3.1 (1).

Det fremgår af branchevejledningens pkt. 3.1, nr. 6, at den effekt, der stilles til rådighed på vilkår med begrænset netadgang, skal svare til det, på tidspunktet for nettilslutningen, aktuelle behov hos kunden. Netvirksomheden har til enhver tid ret til at bede kunden om dokumentation for, at den effekt, der ønskes stillet til rådighed, svarer til dette behov.

Nettilslutningsaftalen er det formelle aftaledokument mellem parterne, og Green Power Denmark har derfor sammen med vilkår og betingelser anmeldt en standardaftale om nettilslutning med begrænset netadgang til Forsyningstilsynet efter elforsyningslovens § 73 b.

STANDARDAFTALE – PRODUCENTER

Den anmeldte nettilslutningsaftale om begrænset netadgang for kategori B-, C- og D-produktionsanlæg mv. tager udgangspunkt i tidligere anmeldte branchevejledning for standardaftaler for nettilslutning med fuld adgang, dog med et yderligere afsnit 4, der beskriver rettigheder og forpligtelser i forbindelse med begrænset netadgang.

Green Power Denmark har oplyst, at aftalens bilag 1-8 er enslydende med den ordinære standardaftale, som Forsyningstilsynet tidligere har taget til efterretning for produktionsanlæg tilsluttet med fuld netadgang (tilsynets sag nr. 22/00701. Den 30. august 2023 fremsendte Green Power Denmark et sammenligningsdokument af standardaftalen mellem standardaftalen tilsluttet producenter med fuld netadgang og standardaftalen tilsluttet producenter med begrænset netadgang.

Af dokumentet fremgår således ændringer i følgende afsnit:

- 1.1, 1.2, 1.3 og 1.4 om aftalens formål og afgrænsning
- 2.4, 2.5, 2.9 (udgår) 2.10 (tidligere 2.11) om nettilslutning af produktionsanlægget og indfødningsomfang
- 3.7 om vilkår for nettilslutning
- 4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12 (alle nye afsnit) om handlende nettilslutning med begrænset netadgang
- 5 og 5.1.5 om procedure for nettilslutning og "generelt"
- 5.2.1 (udgår), 5.2.3 om idriftsættelsestidspunktet

- 5.3.3 om midlertidig nettilslutningstilladelse
- 5.4.1, 5.4.2 og 5.4.4 om endelig nettilslutningsaftale
- 7.1, 7,3 om aftalens løbetid og opsigelse
- 8.1 om misligholdelse af aftalen og afbrydelse af den elektriske forbindelse til det kollektive elforsyningsnet
- 9.3 om erstatning og skadeløsholdelse
- 12.1 om fortrolighed
- 15.2 om tvister

AFSNIT DER ALENE HAR KARAKTER AF SPROGLIGE ÆNDRINGER ELLER HENVISNINGS ÆNDRINGER

I standardaftalen for nettilslutning med begrænset netadgang indeholder ændringerne i følgende afsnit alene sproglige ændringer eller ændringer til punkthenvvisninger:

- 1.1 om aftalens formål og afgrænsning
- 2,4, 2.5 og 2.10 (tidligere 2.11) om nettilslutning af produktionsanlægget og indfødningsomfang
- 3.7 om vilkår for nettilslutning
- 5 og 5.1.5 om procedure for nettilslutning og "generelt"
- 5.2.3 om idriftsættelsestidspunktet
- 5.3 om midlertidig nettilslutningstilladelse
- 5.4.1, 5.4.2 og 5.4.4 om endelig nettilslutningsaftale
- 7.1, 7,3 om aftalens løbetid og opsigelse
- 8.1 om misligholdelse af aftalen og afbrydelse af den elektriske forbindelse til det kollektive elforsyningsnet
- 12.1 om fortrolighed
- 15.2 om tvister

Forsyningstilsynet har dermed ikke vurderet disse afsnit (på ny) i nærværende tilkendegivelse.

AFSNIT MED INDHOLDSMÆSSIGE ÆNDRINGER

Forsyningstilsynet vil i det følgende vurdere de indholdsmæssige ændringer i følgende punkter i standardtilslutningsaftalen for begrænset netadgang for produktionsanlæg bortset fra de udgåede punkter.

Der er tale om følgende afsnit:

- 1.2, 1.3 og 1,4 om aftalens formål og afgrænsning
- 2.9 (udgår) om nettilslutning af produktionsanlægget og indfødningsomfang
- 4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12 (alle nye afsnit) om nettilslutning med begrænset netadgang
- 5.2.1 (udgår) om idriftsættelsestidspunktet
- 5.3.3 om midlertidig nettilslutningstilladelse
- 9.3 om erstatning og skadeløsholdelse

OM AFTALENS FORMÅL OG AFGRÆNSNING

De nye punkter fremgår af punkt 1.2, 1.3 og 1.4. Forsyningstilsynet forstår de anmeldte punkter således, at anlægsejeren bliver oplyst om, at aftalen omhandler begrænset netadgang og at netvirksomheden i den henseende kan reducere indfødningsomfanget for produktionsanlægget. Tillige bliver anlægsejer gjort opmærksom på, at netvirksomheden ikke forstærker det kollektive elforsyningsnet og at aftalen om tilslutning af begrænset netadgang alene indeholder en ret, men ikke en pligt for netvirksomheden til at begrænset produktionsanlæggets indfødningsomfang.

OM NETTILSLUTNING MED BEGRÆNSET NETAGANG

Punkterne 4,1-4.3. omhandler for aftaler med begrænset netadgang netselskabernes udarbejdelse af et estimat/prognoser over antal nedregulerede eller udkoblede timer i de kommende 12 måneder samt fastlægger, at anlægsejer mod betaling og en gang årligt kan efterspørge et nyt estimat for, hvor mange timer produktionsanlægget kan forventes at blive udkoblet/nedreguleret de kommende 12 måneder.

Aftalens punkt 4.4. omhandler regulering af indfødningsomfang. Netvirksomheden kan ved utilstrækkelig kapacitet i elnettet begrænse produktionsanlæggets indfødningsomfang, enten midlertidigt eller permanent.

Aftalens punkt 4.5 omhandler regulering af produktionsanlægget uden for normale driftssituationer og fastsætter, at reguleringen kan ske som beskrevet i tilslutningsbestemmelsernes pkt. 4.

Aftalens punkt 4.6 omhandler begrænsninger for produktionsanlægget og henviser til beskrivelsen herom i branchevejledningen.

Aftalens punkt 4.7 omhandler ændring af indfødningsomfang. Såfremt produktionsanlæggets indfødningsomfang er blevet reguleret af Netvirksomheden, må produktionsanlægget ikke ændre Indfødningsomfanget uden forudgående meddelelse fra netvirksomheden.

Aftalens punkt 4.8 omhandler genindkobling og fastsætter, at genindkoblingen skal se efter de forskrevet tekniske betingelser i branchevejledningen.

Aftalens punkt 4.9 omhandler begrænsning af produktionsanlæggets netadgang forårsaget af havari i nettet eller andre uforudsete ombygninger eller omlægninger i nettet.

Aftalens punkt 4.10 omhandler overvågning og fastsætter, at produktionsanlæggets netadgang skal kunne overvåges og gennemføres fra netvirksomhedens kontrolrum.

Aftalens punkt 4.11 omhandler ansvar og fastsætter til, at anlægsejeren bærer det fulde økonomiske ansvar for begrænsninger i indfødningsomfanget.

Aftalens punkt 4.12 omhandler indkobling og drift og fastsætter, at dette skal ske i overensstemmelse med branchevejledningen.

OM MIDLERTIDIG NETTILSLUTNINGSTILLADELSE

Punkt 5.3.3 er revideret og fastsætter, at anlægsejeren kan drive produktionsanlægget i det omfang, det er nødvendigt for at tilvejebringe den dokumentation, som mangler,

OM ERSTATNING OG SKADESLØSHOLDELSE

Punkt 9.3 er nyt og har fastsætter om dækningskøb hos tredjemand, såfremt anlægsejeren misligholder aftalen om begrænset netadgang.

NETVIRKSOMHEDENS VILKÅR OG BETINGELSER – FORBRUGSANLÆG

Green Power Denmark har desuden anmeldt ændrede vilkår og betingelser for nettilslutning med begrænset netadgang for forbrugsanlæg. Der er tale om konsekvensrettelser og tilføjelser, hvoraf de væsentligste ændringer fremgår af vilkårenes afsnit 3 samt afsnit 3.2.

Ændringerne indeholder navnlig en præcisering af, hvad der betragtes som forstærkning og udbygning af kollektivt net, en præcisering af muligheden for at tilbyde delvist begrænset netadgang for forbrugsanlæg, hvilke omkostninger kundens tilslutningsbetaling dækker, samt at der fratrækkes en standardrabat for kundens standardtilslutningsbidrag, hvis samme tilslutningspunkt kan anvendes ved overgangen fra begrænset netadgang til fuld netadgang.

Derudover indeholder anmeldelsen en tilføjelse, hvorefter den effekt, der stilles til rådighed på vilkår med begrænset netadgang, skal svare til det på tidspunktet aktuelle behov hos kunden. Det følger heraf også, at netvirksomheden til enhver tid har ret til at bede kunden om dokumentation for, at den effekt, der ønskes stillet til rådighed, svarer til dette behov.

Baggrunden for sidstnævnte præcisering er at undgå, at kunder kan spekulere i at bestille et større leverings- eller indfødningsomfang, end de reelt har brug for og dermed forsøge at mindske eventuelle begrænsninger (nedreguleringer) eller helt at undgå dem. Den nævnte situation, hvor kunderne spekulerer i at bestille et højere leverings- eller indfødningsomfang, vil ifølge Green Power Denmark kunne gå ud over netvirksomhedens andre kunder.

HØRING

Forsyningstilsynet sendte den 31. oktober 2023 udkast til tilkendegivelse i høring hos Green Power Denmark.

Med henblik på at få sagerne oplyst bedst muligt har Forsyningstilsynet den 1. november 2023 sendt udkastet i offentlig høring ledsaget af den branchevejledning om begrænset netadgang med tilhørende standardaftale og bilag, som Green Power Denmark har anmeldt til tilsynet den 4 oktober 2023.

Forsyningstilsynet har modtaget to høringssvar. Et høringssvar er fra Better Energy og sendt til Forsyningstilsynet den 14. november 2023 og et fra Green Power Denmark sendt til Forsyningstilsynet den 15. november 2023.

Den 20. november 2023 anmodede Forsyningstilsynet Green Power Denmark om bemærkninger til høringssvarene, som tilsynet har modtaget i forbindelse med den offentlige høring.

Green Power Denmark har den 29. november 2023 sendt sine bemærkninger dertil til tilsynet og samtidig revideret branchevejledningen for begrænset netadgang for produktion. Høringssvarene kan inddeles i følgende emner:

VARSLING

Generelt finder Better Energy, at det er positivt, at netselskabet varsler anlægsejer forud for større ændringer såsom tilslutninger af nye større produktionsanlæg, udvidelser af produktionsomfang, udvidelse af indfødningsomfanget hos eksisterende kunder eller planlagt ombygning af det kollektive elforsyningsnet, som medfører ændringer i produktionsanlæggets indfødningsomfang. Better Energy finder, at dette skal fremgå af de anmeldte vilkår og betingelser (branchevejledning).

Forsyningstilsynet bemærker, at Green Power Denmark har imødekommet dette ved at indsætte følgende i branchevejledningens pkt. 3.2 af den 29. november 2023:

"Netselskabet vil ved større ændringer som fx tilslutning af nye store produktionsanlæg, udvidelse af Indfødningsomfanget hos eksisterende Kunder eller planlagt ombygning af Det Kollektive Elforsyningsnet, som medfører ændringer i Produktionsanlæggets mulighed for at indføre elektricitet til det kollektive elnet, varsler Anlægsejeren forud. Denne varsling sker uafhængig af det ovenfor omtalte estimat."

FORHOLDSVIS BEGRÆSNING

Better Energy forslår, at begrænsningen baseres på princippet om først i tid, bedst i ret. Better Energy argumenter for, at man ved at anvende princippet om først i tid, bedst i ret opnår en højere grad af gennemsigtighed, forudsigelighed og investerings-sikkerhed. Hertil argumenterer Better Energy for, at producenter bedre kan vurdere om tilslutning med begrænset netadgang er rentabel såfremt princippet om bedst i tid – først i ret bliver anvendt.

Hertil har Green Power Denmark svaret:

"Efter ønske fra Forsyningstilsynet har Green Power Denmark ændret princippet for hvordan et reguleringsbehov fordeles mellem flere tilgængelige anlæg."

Green Power Denmark bemærker, at det produkt fra Energinet, som Better Energy henviser til, er en midlertidig begrænset netadgang. Formålet med Energinets produkt er, at kunden tilsluttes med fuld netadgang. Der er herefter en forskel på Energinets produkt, og det her anmeldte produkt om (tidsbegrænset) begrænset netadgang".

Ydermere mener Better Energy, at netselskaberne bør forpligtes til at give producenter de nødvendige oplysninger om, hvad der forårsager begrænsningen i elnettet. Hvis begrænsningen eksempelvis skyldes produktion fra vindmølle- eller solcelleanlæg, vil det

herved være muligt for en producent at estimere, hvor meget der kan meldes ind i el-markedet baseret på egne prognoser.

Hertil har Green Power Denmark svaret:

"Better Energy foreslår, at netselskaberne skal være forpligtet til at oplyse om den bagvedliggende årsag til en begrænsning, f.eks. at det skyldes produktion. Better Energy anbefaler endvidere, at modellen på sigt udvikles til på forkant – gerne med en timeopløsning – at kunne synliggøre behovet for fleksibilitet.

Estimaet til kunden bygger på historiske data, hvorved den anmeldte model (forsøger at) synliggøre forventningerne til det fremtidige reguleringsbehov af kundens anlæg.

Green Power Denmark kan ikke afvise den foreslåede model. Den foreslåede model vil dog forudsætte en betydelig dataindsamling og databehandling, som ikke i dag er en opgave for netselskaberne jf. elforsyningslovens § 20 og 22 modsætningsvist. Modellen vil umiddelbart kræve en lovændring, således at opgaven vil kunne finansieres under indtægtsrammen. Modellen forudsætter, at netselskaberne modtager kørselsdata fra både forbrug og produktionsanlæg, og fordele disse ud på de enkelte stationer i deres net, for derved at kunne synliggøre, hvad den forventede belastning vil være, time for time. Der vil med andre ord være tale om en opgave, der i forhold til synliggørelse af kørsesdata er mere omfangsrig, end den opgave Energinet i dag løfter som systemansvarlig virksomhed, når de håndterer kørselsdata.

Hvis modellen skal imødegå de balanceansvarliges opgave i elmarkedet, skal tidsinddelingen forventeligt være på 15 min. og ikke pr. time jf. elmarkedsforordningens artikel 8, stk. 4. Dette gør kun opgaven større for netselskaberne.

Af ovenstående grunde kan Green Power Denmark afvise, at en sådan model kan indføres her og nu. Vi mener endvidere, at det bør analyseres grundigt, om en model som den foreslåede, er den "rigtige" model, set i forhold til gevinster og omkostninger. Der kan ikke på nuværende tidspunkt konkluderes herpå".

ESTIMAT FOR UDKOBLING

Better Energy foreslår, at producenter kan efterspørge et estimat flere gange evt. efter behov frem for én gang årligt. Better Energy ønsker endvidere specificeret, at et estimat vil skulle udarbejdes teknologispecifikt for det givne område, således at nedreguleringen kan vurderes separat for hhv. et sol-, vind- eller hybridanlæg

Hertil har Green Power Denmark svaret:

"Green Power Denmark har angivet en frist på 12 måneder under hensyn til, at estimatet på den ene side skal kunne give kunden en rimelig tidshorisont og et rimeligt billede af en forventet regulering, og på den anden side under hensyn til de ressourcer som netselskabet skal afsætte til at udarbejde et sådant estimat, i stedet for at håndtere (øvrige) nettilslutningssager. Der er inden for en 12 måneders periode taget hensyn til kunden i aftalens pkt. 4.9, hvorefter netselskabet ved større ændringer som fx tilslutning af nye store produktionsanlæg, udvidelse af Indfødningsomfanget hos eksisterende Kunder eller planlagt ombygning af Det Kollektive Elforsyningsnet, som medfører ændringer i Produktionsanlæggets Indfødningsomfang, varsler Anlægsejeren forud.

Green Power Denmark kan bekræfte, at estimatet udarbejdes teknologispecifikt. Således har Green Power Denmark også tidligere oplyst følgende til Forsyningstilsynet:

"Tilbuddet om estimatet af forventet udetid vil i mange tilfælde være anlægsspecifikt, dette skyldes, at produktionsanlæg af forskellige typer vil producere forskelligt alt efter hvilke energikilder der er til rådighed. Derved vil der være behov for at foretage individuelle vurderinger af produktionsanlæggets udetide for at sikre et retvisende estimat. Samtidigt kan produktionsanlæg være

påvirket af flere forskellige flaskehalse i nettet. Green Power Denmark mener derfor fortsat, at betalingen for estimatet tager højde for ændringen af anmeldelsen.”

FLEKSIBILITETSYDELSE(R)

Better Energy angiver i deres høringssvar, at Forsyningstilsynet i udkast til tilkendegivelse finder, at metoden opfylder kravene til markedsbaseret belastningsomfordeling efter elforordningens artikel 13, stk. 2, 1. pkt., hvilket Better Energy ikke er enige i.

Forsyningstilsynet har ved telefonsamtale den 20. november 2023 med Better Energy samt fået bekræftet af mail af samme dag, at metoder, som baserer sig på den anmeldte branchevejledning vil være en undtagelse til markedsbaseret belastningsomfordeling.

ANDET

Better Energy forslår, at der i branchevejledningen for begrænset netadgang med produktion bør tilføjes, at netselskabet skal begrunde en afvisning skriftligt over for anlægsejer når netselskaber må afvise en nettilslutning med begrænset netadgang, hvor det ikke er muligt eller uforholdsmæssigt kompliceret at implementere den nødvendige overvågning og styring.

Forsyningstilsynet bemærker, at Green Power Denmark har imødekommet dette ved at indsætte følgende i branchevejledningens pkt. 2.2 af den 29. november 2023:

”Hvis kunden ikke opfylder forudsætningerne for at blive tilsluttet med begrænset netadgang må netselskabet afvise at tilslutte kunden med begrænset netadgang. Kunden kan bede om en skriftlig begrundelse herfor. Netselskabet kan tilbyde kunden tilslutning med fuld netadgang”.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Forsyningstilsynet har forholdt sig til de ovenfor omtalte høringssvar i det omfang, tilsynet har fundet dem relevante for vurderingen nedenfor af de anmeldte vejledninger og standardaftale vedrørende metoden for begrænset netadgang for produktion og forbrug. Der henvises nærmere til afsnittet ”Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen nedenfor”.

RETSGRUNDLAG

I det følgende gennemgås de bestemmelser i lovgivningen, der har betydning for Forsyningstilsynets tilkendegivelse.

FORSYNINGSTILSYNETS TILKENDEGIVELSER OM STANDARDISEREDE BRANCHEVEJLEDNINGER

Forsyningstilsynet fører tilsyn med standardiserede vejledninger (branchevejledninger), jf. § 73 b, stk. 1, i Lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 (herefter benævnt elforsyningsloven) Bestemmelsen i § 73 b, stk. 1, har følgende ordlyd:

"Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet".

Forsyningstilsynet fører tilsyn med branchevejledninger for fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser med henblik på at sikre, at vejledningen opfylder kravene for fastsættelse af priser og tariffer efter elforsyningsloven samt elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynets tilsyn med brancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, betingelser m.v. træder ikke i stedet for den enkelte virksomheds anmeldelse til Forsyningstilsynet af priser, tariffer og betingelser for ydelser efter elforsyningsloven. Det følger hertil bl.a. af forarbejderne⁵ til § 73 b, stk. 1, at:

"Med den nye § 73 b præciseres det blot, at Energitilsynet også har mulighed for at føre tilsyn med standardiserede vejledninger, som er udarbejdet af brancheorganisationer, og som den enkelte virksomhed måtte vælge at anvende som udgangspunkt for tariffastsættelsen eller for fastsættelsen af metoder for tariffastsættelsen. Efter forslaget er det Energitilsynet, som skal forestå den nærmere udmøntning af reglerne om tilsyn".

Forsyningstilsynet tilkendegivelse er dermed udarbejdet i medfør af elforsyningslovens § 73 b, stk. 1.

ELMARKEDSFORORDNINGEN

Elmarkedsforordningen er som en EU-forordning almenyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, jf. artikel 288, 2. pkt., i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. I tilfælde af modstrid mellem national lov og en bestemmelse i forordningen er det ifølge fast og langvarig praksis fra EU-domstolen EU-bestemmelsen, at forordningen har forrang.

BELASTNINGSOMFORDELING

Elmarkedsforordningens artikel 13 regulerer belastningsomfordeling af produktion og belastningsomfordeling af fleksibelt elforbrug og fastsætter rammerne for, hvornår der skal ske markedsgørelse. Belastningsomfordeling defineres i forordningens artikel 2, nr. 26, som:

"en foranstaltning, herunder en afkorting, der aktiveres af en eller flere transmissionssystemoperatører eller distributionssystemoperatører ved at ændre produktionsmønstret, forbrugsmønstret eller begge dele med henblik på at ændre de fysiske strømme i elektricitetssystemet og afhjælpe en fysisk kapacitetsbegrænsning eller på anden måde sikre systemsikkerhed."

Artikel 13, stk. 7, indeholder en bestemmelse om finansiel kompensation, som dog ikke gælder for *"producenter, der har accepteret en tilslutningsaftale, i henhold til hvilken der ikke er nogen garanti for fast levering af energi."*

⁵ Lovforslag nr. 236 af 21. april 2004 om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning.

AFGIFTER FOR NETADGANG SAMT BRUG OG STYRKELSE AF NET

Elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., som fastsætter de grundlæggende rammer og principper for tarifiering, henviser til, at tarifieringen skal ske i overensstemmelse med artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning, § 1, nr. 59, samtidig med, at den tidligere elforsyningslovs § 73, stk. 1, 2. pkt., blev ophævet. Af lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven⁶ fremgår bl.a.:

"Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]"

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag."

Efter artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen skal tariffer (priser), der opkræves af netoperatører for adgang til nettet, blandt andet 1) afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, 2) være gennemsigtige og 3) anvendes uden forskelsbehandling.

Det følger videre af artikel 18, stk. 1, at den metode, der anvendes til at bestemme priserne, på neutral vis skal understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Priser må ikke være afstandsrelaterede, dog med forbehold for stk. 3 om lokaliseringsbestemte prissignaler.

Det fremgår af artikel 18 stk. 1, at tarifferne skal afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturel sammenlignelig netoperatørs omkostninger (omkostningsægthed). Kriteriet om omkostningsægthed i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, er tillige indeholdt i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1.

Det fremgår videre af bestemmelsen i artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal anvendes

⁶ Lovforslag nr. 67 fremsat den 30. oktober 2020 om ændring af lov om elforsyning (gennemførelse af elmarkedsdirektivet, ensretning af udløbsdatoer for netbevillinger m.v.).

uden forskelsbehandling. Kriteriet om, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling, svarer til kriteriet om ikke-diskrimination i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.⁷.

Bestemmelsen er sålydende:

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikkerelaterede omkostninger, der støtter ikkerelaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

Det følger af elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 2, bl.a., at tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers faste omkostninger og tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører på både kort og lang sigt for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningsikkerheden, understøtte effektive investeringer, understøtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelse og samkøringslinjer. Bestemmelsen angår alene transmissionssystemoperatører.

2. Tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningsikkerheden, understøtte effektive investeringer, understøtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelse, og samkøringslinjer.

Efter artikel 18, stk. 3, skal størrelsen af producenttariffer eller slutkundefariffer eller begge, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringsbestemte signaler på EU-plan og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger og investeringsomkostninger for infrastrukturen.

3. Størrelsen af producenttariffer eller slutkundefariffer eller begge skal, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringsbestemte signaler på EU-plan og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger og investeringsomkostninger for infrastrukturen.

Artikel 18, stk. 7, bestemmer, at distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugeres forbrugs- eller produktionsprofiler.

⁷ Det bemærkes hertil, at den engelske sprogversion anvender udtrykket "non-discriminatory manner" og den franske udgave "d'une manière non discriminatoire".

7. Distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugeres forbrugs- eller produktionsprofiler. Hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944, og tidsdifferentierede nettariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsigtig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

I artikel 18, stk. 8, 1. pkt., er det fastsat, at distributionstarifmetoder skal give distributionssystemoperatører incitamenter med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at de regulerende myndigheder – i Danmark Forsyningstilsynet – til dette formål anerkender relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i distributionstariffer og kan indføre præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitamenter til at forøge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, fleksibilitet og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

8. Distributionstarifmetoder skal give distributionssystemoperatører incitamenter med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af ydelser. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i distributionstariffer og kan indføre præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitamenter til at forøge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, fleksibilitet og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

Efter elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 10, skal Forsyningstilsynet tage behørigt hensyn til ACERs⁸ rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, jf. artikel 18, stk. 9.

9. For at afbøde risikoen for opsplitning af markedet forelægger ACER senest den 5. oktober 2019 en rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, idet der tages hensyn til særlige nationale forhold. Den pågældende rapport om bedste praksis behandler mindst:

- a) den tarifkvotient, der gælder for producenter, og tariffer for slutkunder
- b) de omkostninger der skal dækkes af tariffer
- c) tidsdifferentierede nettariffer
- d) lokaliseringsbestemte signaler
- e) forholdet mellem transmission- og distributionstariffer
- f) metoder til sikring af gennemsigthed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur
- g) grupper af netbrugere, der er omfattet af tariffer, herunder, hvor det er relevant, disse gruppers kendetegn, forbrugsmønstre og enhver tariffritagelse
- h) tab i høj-, mellem- og lavspændingsnet. ACER ajourfører sin rapport om bedste praksis mindst hvert andet år.

10. De regulerende myndigheder tager behørigt hensyn til rapporten om bedste praksis, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoderne herfor i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944.

ELFORSYNINGSLOVEN

Netvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elkunderne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår jf. elforsyningslovens § 6 d.

⁸ European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER).

§6 d: Kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elkunderne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår

Som det fremgår ovenfor, regulerer elforsyningslovens § 73, stk. 1, de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse og lyder således:

"De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter og over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer."

Det fremgår af forarbejderne til § 73, stk. 1, at bestemmelsen sikrer mod krydssubsidiering til fordel for bestemte køberkategorier. Dette gælder efter forarbejderne såvel forbrugerpriser som producenters betaling og betaling for netadgang, herunder transit. Videre beskrives det, at forbrugerpriserne skal fastsættes således, at omkostningerne fordeles på forbrugsafhængige og faste takster efter kriterier, der tager hensyn til rimelighed og energieffektivitet, så forbrugerpriserne afspejler forskelle i energiforbruget og motiverer til øget energibevidsthed.

ACER PRACTICE REPORT ON TRANSMISSION TARIFF METHODOLOGIES IN EUROPE

ACER har senest i rapport af januar 2023⁹ udtalt sig om en række hensyn, som Forsyningstilsynet skal tage behørigt hensyn til, når Forsyningstilsynet fastsætter eller godkender tarifmetoder, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 10.

I forhold til principperne for fastsættelse af tariffer fremgår det af rapporten, at genindvinding af omkostninger er hovedformålet. Et andet overordnet formål, som tariffer skal forfølge, er at stimulere effektivitet, hvilket fortrinsvis drejer sig om omkostningsægthed og at sikre optimal brug af nettet gennem økonomiske signaler:

"Electricity tariff design, in general, aims at recovering the costs incurred by a monopolistic system operator while stimulating efficiency. Costs recovery is the core objective of tariffs. Efficiency mainly relates to cost-reflectivity and the economic signals sent to the network users for optimal use of the network."¹⁰

Udover disse formål fremgår det af rapporten, at en række øvrige principper, herunder ikke-diskrimination, ofte også forfølges, men at det i praksis er vanskeligt i fuld udstrækning at leve op til alle principperne på en gang, og at der må foretages afvejringer mellem dem:

"Other principles, such as non-discrimination, transparency, non-distortion, simplicity, stability, predictability and sustainability, are usually also pursued. In practice, it is difficult to meet all of the

⁹ Rapporten er offentligt tilgængelig og kan tilgås her: [ACER - Report on Electricity Transmission](#).

¹⁰ ACER, *ACER Practice Report on Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe*, 2023, s. 68, pkt. 263.

principles simultaneously to their full extent. Therefore, the NRAs should aim to achieve a balance between these principles and sometimes they have to make certain trade-offs according to their priorities, while also respecting the legal boundaries.”¹¹

Af rapportens kapitel 5 fremgår principper for tilslutningsafgifter ("*connection charges*"), hvorved der i rapporten forstås engangsudgifter, der helt eller delvist dækker omkostningerne ved at tilslutte nye brugere til transmissionssystemet.

Tilslutningsafgifter kan være flade ("shallow") eller dybe ("deep"), afhængig af om en kunde kun betaler for omkostninger forbundet med sin egen direkte tilslutning eller også betaler for de udbygninger og forstærkninger af nettet, som netvirksomheden vurderer er nødvendige. Det fremgår hertil, at: "*Connection charges, if well designed, can provide incentives to the network users to connect at points of the network which are more cost efficient from a system point of view.*"

Af rapporten fremgår derudover bl.a. følgende:

"Where deep connection charges apply and the connection of a network user serves future network users, it should be considered whether cost-sharing is necessary to ensure a fair and non-discriminatory treatment of the network users, also taking into account the administrative costs for the TSOs and DSOs."¹²

A flexible or interruptible connection agreement is considered in this Report as a contract where the network user is not guaranteed with a firm connection over the entire period¹³ [...] within the next 4 years, NRAs should evaluate the advantages and disadvantages of enabling interruptible or flexible connection agreements, having due regard of the countries that already worked on this topic."¹⁴

Forsyningstilsynet inddrager de nævnte hensyn fra ACERs rapport i forbindelse med vurderingen af, om de anmeldte branchevejledninger opfylder kriterierne om omkostningsægtighed, rimelighed, objektiv, ikke-diskrimination og gennemsigtighed.

NETTILSLUTNINGSBEKENDTGØRELSEN

Bekendtgørelse nr. 1090 af 14. august 2023 fastsætter bestemmelser om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker. Bekendtgørelsen er udstedt i medfør af en række bestemmelser i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1791 af 2. september 2021, som senest ændret ved lov nr. 608 af 31. maj 2023.

¹¹ ACER, *ACER Practice Report on Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe*, 2023, s. 68, pkt. 264.

¹² ACER, *ACER Practice Report on Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe*, 2023, s. 50, pkt. 182 (a).

¹³ ACER, *ACER Practice Report on Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe*, 2023, s. 45, pkt. 160.

¹⁴ ACER, *ACER Practice Report on Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe*, 2023, s. 50, pkt. 182 (b).

Bekendtgørelsen gælder for elproducerende vindmøller, solcelleanlæg, vandkraftværker og bølgekaftanlæg på land, i søer eller på havet, som tilsluttes det kollektive elforsyningsnet, og hvor aftale om nettilslutning med net- eller transmissionsvirksomhed er indgået den 1. juli 2022 eller senere, jf. § 1.

Bekendtgørelsens kapitel 2 fastsætter en række bestemmelser om omkostningsfordeling ved nettilslutning m.v., og § 3 fastlægger rammerne for netvirksomhedens anvisning af et tilslutningspunkt, samt at omkostninger til udbygning og forstærkning af det kollektive elforsyningsnet påhviler netvirksomheden.

Nettilslutningsbekendtgørelsens § 4 indeholder en bestemmelse "afstandsreglen", der skal sikre anlægsejeren mod at blive påført at fremføre en stikledning til et punkt længere væk end nærmeste station og anlægsomkostninger i denne forbindelse, da omkostninger til udbygning og forstærkning i det tilfælde påhviler netvirksomheden.

NETVIRKSOMHEDSBEKENDTGØRELSEN

Bekendtgørelse nr. 1048 af 27. juni 2022 fastsætter en række bestemmelser om krav til netvirksomheder.

En fleksibilitetsydelse er i netvirksomhedsbekendtgørelsen defineret som følgende:

§ 2: "I denne bekendtgørelse forstås ved følgende:

[...]

10) Flexibilitetsydelse: Ydelse, som en markedsdeltager i medfør af en aftale leverer til en netvirksomhed mod betaling eller modydelse. Ydelsen kan enten bestå i en ændring af markedsdeltagerens eller dennes kunders aftag af elektricitet fra eller leverance af elektricitet til netvirksomhedens elforsyningsnet eller i en ændring af markedsdeltagerens eller dennes kunders rettigheder til aftag af elektricitet fra eller leverance af elektricitet til netvirksomhedens elforsyningsnet. Ændringen kan i alle tilfælde være udløst af enten markedsdeltageren, kunden eller netvirksomheden".

I netvirksomhedsbekendtgørelsens § 33, stk. 1, er fleksibilitetsydelser nærmere reguleret, og det følger heraf, at:

§ 33, stk. 1: en netvirksomheds anskaffelse af fleksibilitetsydelser skal ske efter gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder, der er godkendt af Forsyningstilsynet, jf. § 35".

Det følger af bestemmelsens stk. 2, at:

"stk. 1 ikke er til hinder for, at en netvirksomhed kan dække sit behov for fleksibilitet via anvendelse af andre metoder end markedsbaseret anskaffelse af fleksibilitetsydelser, herunder tidsdifferencerede tariffer eller afbrydelighedsaftaler, forudsat at Forsyningstilsynet har metodegodkendt disse i medfør af § 73 a i lov om elforsyning, og at kravene i §§ 73 og 73 a i lov om elforsyning er overholdt".

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR TILKENDEGIVELSE

INDLEDENDE BETRAGTNINGER

I denne tilkendegivelse tager Forsyningstilsynet stilling til Green Power Denmarks anmeldelse af branchevejledning for vilkår og betingelser for begrænset netadgang for producenter, en standardaftale for producenter med begrænset netadgang samt visse ændringer i tidligere anmeldte vilkår og betingelser om begrænset netadgang for forbrugsanlæg.

Tilkendegivelsen er udarbejdet med henvisning til elforsyningslovens § 73 b, jf. § 73 a, stk. 1, jf. § 73, stk. 1, samt elforsyningslovens § 6 d og elmarkedsforordningens artikel 18.

Af hensyn til læsbarheden af begrundelsen behandles branchevejledningen for vilkår og betingelser for producenter, standardaftalen samt vilkår og betingelser for forbrugsanlæg i hvert sit afsnit.

FLEKSIBILITETSYDELSE

Det anmeldte produkt om tilkobling med begrænset netadgang har givet Forsyningstilsynet anledning til at vurdere, om der er tale om en fleksibilitetsydelse, som skal markedsføres, jf. hertil definitionen i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 2, nr. 10.

Green Power Denmark har over for Forsyningstilsynet redegjort for sin opfattelse af, hvorvidt produktet udgør en fleksibilitetsydelse. Green Power Denmark har hertil anført, at der bør skelnes mellem, om der er tale om vilkår for kunder, der *er tilsluttet* distributionsnettet, og kunder, der *skal tilsluttes* distributionsnettet. Efter Green Power Denmarks opfattelse giver det alene mening at tale om fleksibilitetsydelser som et vilkår i en tilslutningsaftale, der kan tilbydes, hvis kunden allerede er tilsluttet i nettet, f.eks. tidsdifferentierede tariffer. Omvendt er netvirksomhederne forpligtede til at tilslutte kunder til distributionsnettet, jf. elforsyningslovens § 24 og 26, og begrænset netadgang er en form for tilslutningsprodukt, der har den funktion, at kapacitet, som er ledig, kan udnyttes, uden at elnettet skal udbygges. Der er dermed tale om optimering af det eksisterende net.

Elmarkedsforordningens artikel 13 regulerer belastningsomfordeling af produktion og belastningsomfordeling af fleksibelt elforbrug og fastsætter rammene for, hvornår der skal ske markedsføring. Belastningsomfordeling defineres i forordningens artikel 2, nr. 26, som:

”en foranstaltning, herunder en afkortning, der aktiveres af en eller flere transmissionssystemoperatører eller distributionssystemoperatører ved at ændre produktionsmønstret, forbrugsmønstret eller begge dele med henblik på at ændre de fysiske strømme i elektricitetssystemet og afhjælpe en fysisk kapacitetsbegrænsning eller på anden måde sikre systemsikkerhed.”

Artikel 13, stk. 3, pkt. a-d, indeholder bestemmelser for, hvornår ikke markedsbaserede belastningsomfordeling må anvendes. Blandt andet fremgår det af pkt. a, at ikke

markedsbaserede belastningsomfordeling af produktion, energilagring og fleksibelt elforbrug kun må anvendes, hvis intet markedsbaseret alternativ foreligger.

Artikel 13, stk. 7, indeholder en bestemmelse om finansiel kompensation, som dog ikke gælder for *”producenter, der har accepteret en tilslutningsaftale, i henhold til hvilken der ikke er nogen garanti for fast levering af energi.”*

I netvirksomhedsbekendtgørelsens § 33, stk. 1, er fleksibilitetsydelse nærmere reguleret. Det følger heraf, at en netvirksomheds anskaffelse af fleksibilitetsydelse skal ske efter gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder, der er godkendt af Forsyningstilsynet, jf. bekendtgørelsens § 35. Det følger af bekendtgørelsens § 33, stk. 2, at § 33, stk. 1, ikke er til hinder for, at en netvirksomhed kan dække sit behov for fleksibilitet via anvendelse af andre metoder end markedsbaseret anskaffelse af fleksibilitetsydelse, herunder tidsdifferencerede tariffer eller afbrydelighedsaftaler, forudsat at Forsyningstilsynet har metodegodkendt disse i medfør af § 73 a i lov om elforsyning, og at kravene i §§ 73 og 73 a i lov om elforsyning er overholdt.

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at den anmeldte branchevejledning og standardaftale om tilslutning med begrænset netadgang ikke er en fleksibilitetsydelse, som skal markedsføres efter netvirksomhedsbekendtgørelsens § 33, stk. 1, jf. elmarkedsforordningens artikel 13. Forsyningstilsynet lægger ved vurderingen vægt på, at der er tale om en frivillig aftale med produktionsanlæg, der vælger at acceptere en tilslutningsaftale, som er afbrydelig og uden garanti for levering af energi, jf. netvirksomhedsbekendtgørelsens § 33, stk. 2 og elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 7.

Tillige bemærker Forsyningstilsynet, at der endnu ikke er et marked her i landet for begrænset netadgang for produktion jf. elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 3, pkt. a. Forsyningstilsynet noterer sig Better Energys synspunkt om, at når der er udviklet et tilstrækkeligt modent marked for lokal fleksibilitet, kan aftaler om begrænset netadgang ikke anvendes, inden aktivering af markedet, jf. elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 2 og 3.

BRANCHEVEJLEDNING FOR VILKÅR OG BETINGELSER FOR PRODUCENTER MED BEGRÆNSET NETADGANG

Som det fremgår ovenfor, er nettilslutning med begrænset netadgang et alternativ til fuld nettilslutning, som giver producenter mulighed for at vælge en tilslutningsløsning, der er billigere end fuld tilslutning, men hvor det samtidig accepteres, at produktionsanlægget kan blive afbrudt eller nedreguleret i en normal driftssituation, hvis netvirksomheden har behov for at begrænse indfødningsomfanget.

Det står producenten frit for at indgå en aftale om begrænset netadgang, hvis vilkårene herfor er opfyldt, og producenten kan senere vælge at blive fuldt tilsluttet mod betaling af et standardtilslutningsbidrag. Producenten kan derudover vælge, at det alene er en del af indfødningsomfanget, der tilsluttes med begrænset nettilslutning.

Det fremgår af ACERs rapporter om bedste praksisser på tarifområdet¹⁵, at kravene om ikke-diskrimination, gennemsigtighed, omkostningsægthed m.v. indebærer en afvejning af forskellige interesser, der tager hensyn til de nationale forhold.

Det fremgår hertil, at genindvinding af omkostninger (omkostningsægthed) er hovedformålet. Et andet overordnet formål, som tariffer skal forfølge, er at stimulere effektivitet, hvilket fortrinsvis drejer sig om omkostningsægthed og at sikre optimal brug af nettet gennem økonomiske signaler.

NETSELSKABETS BEGRÆNSNING AF KUNDENS INDFØDNING AF ELEKTRICITET TIL DET KOLLEKTIVE ELNET

Den anmeldte metode for begrænset netadgang for produktion angiver, at nedreguleringsproceduren foregår ved, at netselskabet til hver en tid vil forsøge at foretage nedregulering af anlægget frem for udkobling, i det omfang netbehovet tillader det.

Når netselskabet skal iværksætte begrænsning af kundens indfødnings til det kollektive elnet, anvender netselskabet et princip om forholdsmæssig begrænsning. Det betyder, at hvis der inden for samme geografiske område (nettopologi) er flere produktionsanlæg nettilsluttet med begrænset netadgang, og netselskabet teknisk kan løse begrænsningerne i nettet ved at begrænse flere kunder tilsluttet med begrænset netadgang, så vil alle disse kunder blive beordret til at reducere deres effekttræk med samme procentvise andel af deres samlede indfødnings af elektricitet til det kollektive elnet på begrænsningstidspunktet, der overstiger et eventuelt indfødningsomfang med fuld netadgang.

Denne fremgangsmåde er Forsyningstilsynet i overensstemmelse med gældende regler jf. begrundelse nedenfor.

ELMARKEDSFORORDNINGENS ARTIKEL 18

OMKOSTNINGSÆGTHED

Som det fremgår ovenfor, skal den anmeldte branchevejledning *afspejle de faktiske omkostninger*, der betyder, at nettilslutning med begrænset netadgang for producentanlæg skal være omkostningsægte, jf. elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Det fremgår af anmeldelsen, at kunden betaler ved tilslutning med begrænset netadgang de direkte omkostninger til felt samt styring og overvågning til begrænsningen af produktionsanlægget. De specifikke omkostninger omfatter 1) etableringsomkostninger og 2) løbende betalinger, jf. hertil beskrivelsen ovenfor under sagsfremstilling.

Kunden betaler derfor ikke standard tilslutningsbidrag, når pågældende tilslutter sig med begrænset netadgang.

¹⁵ ACER Report on Electricity Transmission and Distribution Methodologies in Europe (January 2023) – punkt 3.

Det fremgår også, at i de tilfælde, hvor en kunde vælger tilslutning med delvis begrænset netadgang, fratrækkes kundens betaling en standardrabat for feltomkostninger for det antal MVA, kunden har købt fuld netadgang for. Dette sker for at sikre, at kunden ikke betaler feltet to gange.

Hvis kunden vælger at overgå til fuld netadgang, skal kunden betale det til enhver tid gældende standardtilslutningsbidrag. De tidligere etableringsomkostninger samt løbende omkostninger til automatisk kontrolsystemovervågning og fjernkontrol tilbageføres ikke til kunden. Der er dog den undtagelse, at i de tilfælde, hvor tilslutningen med fuld netadgang anvises til samme tilslutningspunkt, hvor anlægget allerede er tilsluttet, fratrækkes standardrabatten for feltomkostninger fra standardtilslutningsbidraget.

Forsyningstilsynet vurderer det som omkostningsægte, at producenterne betaler for de direkte omkostninger til etablering, som tilslutningen giver anledning til, herunder til projektering og etableringsomkostninger til automatisk kontrolsystemovervågning og fjernkontrol mv.

Forsyningstilsynet lægger til grund, at udstyret til kontrolsystemovervågning og fjernkontrol samt opsætning af måler er en omkostning, der er forbundet med tilslutning med begrænset netadgang. Forsyningstilsynet lægger derudover til grund, at standardrabatten også omfatter omkostninger, som er afholdt i forbindelse med den oprindelige nettilslutning til begrænset netadgang, som derfor ikke vil skulle afholdes igen, hvis producenten overgår til fuld tilslutning. Forsyningstilsynet lægger således til grund, at standardrabatten udformes på en sådan måde, at producentanlægget ikke betaler for den samme ydelse to gange ved overgang til fuld tilkobling.

Det bemærkes, at netvirksomheden ifølge anmeldelsen kan opkræve et beløb til at dække netvirksomhedens omkostninger til projektering og sagsbehandling af nettilslutning med begrænset netadgang, og at dette også gælder i tilfælde, hvor kunden ikke vælger at opføre produktionsanlægget. Forsyningstilsynet vurderer i denne sammenhæng til grund, at de er omkostningsægte, at den enkelte producent skal betale omkostningerne forbundet med arbejdet hermed.

Det fremgår tillige af branchevejledningen, at de tilsluttede produktionsanlæg årligt kan bede netvirksomheden om et estimat for, hvor mange timer produktionsanlægget kan forventes udkoblet eller nedreguleret i de kommende 12 måneder. Hertil vurderer Forsyningstilsynet, at det forekommer omkostningsægte, at kunderne selv betaler for det rekvirerede estimat, fremfor at estimatet indgår som led i deres almindelige drift og bliver betalt af den løbende nettarif, som bliver opkrævet af en anden kundekategori. Forsyningstilsynets vurdering af opkrævningen for estimatet fremgår nedenfor i afsnittet "Gennemsigthed".

Forsyningstilsynet finder ikke grundlag for at antage, at branchevejledningen ikke afspejler de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger.

GENNEMSIGTIGHED

Forsyningstilsynet har vurderet, om de anmeldte vilkår og betingelser er tilstrækkeligt *gennemsigtige*. Forsyningstilsynet har i forhold til gennemsigtighed navnlig fundet anledning til at vurdere, om de anmeldte vilkår og betingelser om, at kunden modtager et uforpligtende estimat, er tilstrækkeligt gennemsigtige.

Det følger af de anmeldte vilkår og betingelser, pkt. 2.3., at netvirksomheden i forbindelse med indgåelse af nettilslutningsaftalen om begrænset netadgang giver et uforpligtende estimat for, hvor mange timer produktionsanlægget kan forventes udkoblet eller nedreguleret i de kommende 12 måneder.

Kunden kan derudover mod betaling og en gang årligt efterspørge et nyt estimat for, hvor mange timer produktionsanlægget kan forventes at blive udkoblet eller nedreguleret i de kommende 12 måneder.

Forsyningstilsynet har ved brev af 12. maj 2023 bedt Green Power Denmark om at redegøre for, hvorfor der skal ske en betaling for estimatet samt angive, om estimatet er fastsat i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73.

Green Power Denmark har hertil bl.a. anført følgende:

” [...] Når netvirksomheden udarbejder et estimat, er dette estimat anlægsspecifikt. Netvirksomheden tager med andre ord stilling til risikoen for at måtte nedregulere det enkelte produktionsanlæg. Netvirksomhedens sagsbehandlere skal afsætte tid til at gennemføre de nødvendige beregninger, og det er disse omkostninger, som Green Power Denmark mener bør dækkes af den enkelte kunde, som bestiller estimatet.”

Omkostningen til estimering af udetid kan dermed efter Forsyningstilsynets vurdering henføres direkte til det enkelte anlæg og til en bestemt kunde.

Forsyningstilsynet har desuden anmodet Green Power Denmark om at redegøre for, hvordan estimatet kan bidrage til gennemsigtighed, når estimatet ikke er bindende.

Green Power Denmark har hertil angivet, at estimatet er en beregning af den forventede udetid i tilslutningspunktet det kommende år og altid vil være et estimat, da netelskaberne ikke må afskrive sig muligheden for at regulere nettet af hensyn til drifts- og systemsikkerheden. Udetiden kan være planlagt eller uplanlagt pga. fejl, eller der kan komme en ny kunde og bede om nettilslutning med fuld netadgang i samme område, hvorved den nye kunde vil benytte eventuel ledig kapacitet. Modsat kan der også opstå en situation, hvor der er mindre udetid end estimeret. Det fremgår som eksempel, at ejere af solcelleparker eventuelt vil kunne se en fordel ved at kunne stille solceller op med begrænset netadgang i et område, der er domineret af vindmøller, velvidende, at solcellerne vil blive begrænset de dage om året, hvor solcellerne producerer, samtidig med at vindmøllerne producerer fuldt ud (100 pct.). Forsyningstilsynet vurderer på baggrund heraf, at estimatet bidrager til gennemsigtighed for eventuelt udetid på den enkelte kundes anlæg – også på trods af at det alene er et estimat.

NETSIKKERHED OG FLEKSIBILITET

Forsyningstilsynet vurderer, at de anmeldte vilkår og betingelser tager hensyn til princippet om *netsikkerhed og fleksibilitet*. Forsyningstilsynet lægger i denne sammenhæng vægt på, at tilslutningsproduktet navnlig understøtter fleksibilitet, da det er muligt for producenter at blive tilsluttet nettet med en mere fleksibel løsning, hvor producenten ikke samtidig skal afholde omkostninger til udbygning og forstærkning af eksisterende net.

ANVENDES UDEN FORSKELSBEHANDLING

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at de anmeldte vilkår og betingelser *anvendes uden forskelsbehandling (ikke-diskrimination)*. Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at tilslutning med begrænset netadgang for produktion er tilgængelig for enhver producent, der ønsker at indgå aftale herom og opfylder de tekniske kriterier herfor. Samtidig vurderer Forsyningstilsynet også at nedreguleringsproceduren forekommer ikkediskriminerende, idet alle anlæg bliver nedreguleret forholdsvis inden for et geografisk område baseret på nettopologien.

UNDERSTØTTE SYSTEMETS SAMLEDE EFFEKTIVITET

Det er endvidere Forsyningstilsynets vurdering, at tilslutning med begrænset netadgang for produktion opfylder kravet om at *understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter*. Forsyningstilsynet lægger herved vægt på, at begrænset netadgang for produktionsanlæg netop øger muligheden for, at der sker bedre anvendelse af den kapacitet der allerede er tilgængelig i nettet ved at tilbyde dette afbrydelighedsprodukt.

TAGE HENSYN TIL OMFANGET AF INVESTERINGSOMKOSTNINGER FOR INFRASTRUKTUREN

Forsyningstilsynet vurderer, at kriteriet om, at størrelsen af producenttariffer, hvor det er hensigtsmæssigt, skal tage hensyn til omfanget af investeringsomkostninger for infrastrukturen, jf. herved elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 3, er opfyldt i den anmeldte branchevejledning.

Forsyningstilsynet har herved lagt vægt på, at branchevejledningen har til formål at sikre en bedre udnyttelse af nettet ved at tilbyde et netprodukt med aftalt afbrydelighed. Dette medfølger desuden en deraf følgende besparelse af udbygning af netomkostninger for netselskabets side. Dette vil kunne understøtte netplanlægningen, idet nettet ikke skal udbygges af hensyn til producenten, der hellere vil have en lavere tarif end et højt niveau af forsyningssikkerhed.

Metoden giver derfor en producent tilsluttet med begrænset netadgang adgang til at benytte sig af en sporadisk ledige kapacitet mod en lavere tarifbetaling, hvilket efter Forsyningstilsynets vurdering kan føre til sparede fremtidige investeringsomkostninger for netselskabet.

ELFORSYNINGSLovens KRITERIER I § 73

Ud over de ovennævnte krav til tariffastsættelse i elmarkedsforordningens artikel 18 findes der tillige to yderligere nationale krav i elforsyningslovens § 73 nemlig kravene om rimelig og objektiv tariffastsættelse.

RIMELIGHED

Forsyningstilsynet vurderer, at det er *rimeligt* at tilbyde et tilslutningsprodukt, som går ud på, at producenter kan tilsluttes til en lavere pris mod at acceptere, at netvirksomheden kan nedregulere eller udkoble netvirksomheden i en normal drift situation. Forsyningstilsynet lægger ved vurderingen navnlig vægt på, at kunden har valgfrihed, og at kunden til enhver tid kan vælge at blive tilsluttet med fuld netadgang mod betaling af et standardtilslutningsbidrag.

I forhold til vilkårsbestemmelsen vedrørende varsling om permanent nedregulering eller permanent udkobling i branchevejledningens punkt 3.2. finder Forsyningstilsynet til grund, at det fremkommer rimeligt, at netselskaberne vil forsøge at varsle i de tilfælde, hvor der sker permanent udkobling. Forsyningstilsynet forudsætter, at varslet i den henseende skal ske snarest efter, at netvirksomheden bliver opmærksomme på begrænsningen i nettet, og derved reelt give kunderne en rimelig frist til at kunne indrette sig på nedreguleringen.

OBJEKTIVITET

Prisfastsættelsen skal ske efter objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1. Objektivitetsprincippet opstiller dermed et krav om forudsigelighed i prisfastsættelsen på baggrund af identificerbare og målbare kriterier.

Forsyningstilsynet vurderer, at prisfastsættelsen er fastsat efter objektive kriterier. Forsyningstilsynet lægger herved vægt på, at branchevejledningens afsnit 3.3 detaljeret beskriver, hvad det enkelte produktionsanlæg skal betale ved tilslutning med begrænset netadgang.

SAMLET VURDERING

Efter en *samlet vurdering* af de anmeldte vilkår og betingelser ud fra hensynene til metodens forenelighed med princippet om omkostningsægtighed, gennemsigtighed, netsikkerhed og fleksibilitet, hensyn til omfanget af investeringsomkostninger for infrastrukturen, ikke-diskrimination samt objektivitet og rimelighed finder Forsyningstilsynet, at de anmeldte vilkår og betingelser for begrænset netadgang kan tages til efterretning, jf. elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

STANDARDaftALE FOR PRODUCENTER MED BEGRÆNSET NETADGANG

Den anmeldte standardaftale er vurderet efter elforsyningslovens § 6 d, hvorefter de kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elkunderne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Forsyningstilsynet har i det følgende alene vurderet de af standardaftalens bestemmelser, som tilsynet ikke har vurderet i tilkendegivelser udarbejdet som led i tidligere tilsyn efter elforsyningslovens § 73 b af Green Power Danmarks branchevejledning med tilslutningsbestemmelser, og som ikke alene udgør en aftalemæssig udmøntning af vilkår og betingelser for tilslutning med begrænset netadgang for produktionsanlæg, som er gennemgået ovenfor.

Det er således standardaftalens afsnit 4 om nettilslutning med begrænset netadgang, der indeholder nye bestemmelser, som Forsyningstilsynet behandler i det følgende.

Tillige er der sket ændringer til standardaftalen som vedrører punkterne:

- 1.2, 1.3 og 1.4 om aftalens formål og afgrænsning
- 2.9 (udgår) om nettilslutning af produktionsanlægget og indfødningsomfang
- 5.2.1 (udgår) om idriftsættelsestidspunktet
- 4.4.3 (udgår), 5.3.3 om midlertidig nettilslutningstilladelse
- 9.3 om erstatning og skadeløsholdelse

PUNKT 1.2, 1.3 OG 1.4 – AFTALENS FORMÅL OG AFGRÆNSNING

De nærmere vilkår for at være tilsluttet med begrænset netadgang fremgår af disse angivne punkter.

Forsyningstilsynet bemærker, at kriterierne for indgåelse af denne aftale med begrænset netadgang hviler på et krav om at anlægsejer er indforstået med følgende:

- at den del af indfødningsomfanget, som nettilsluttes med begrænset netadgang, kan reduceres af netvirksomheden af hensyn til at sikre den ledige kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.
- at netvirksomheden ikke forstærker det kollektive elforsyningsnet for at sikre yderligere kapacitet til den del af indfødningsomfanget, som anlægsejer ønsker nettilsluttet med begrænset netadgang
- at parterne er enige om og accepterer, at aftalen alene indeholder en ret, men ikke en pligt for netvirksomheden til at begrænse produktionsanlæggets indfødningsomfang til det kollektive elforsyningsnet.

Forsyningstilsynet vurderer, at ovenstående er i overensstemmelse med elforsyningslovens kriterier om gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår. Forsyningstilsynet har herved lagt vægt på, at der ikke forekommer holdepunkter for, at standardaftalen skulle være i strid med disse bestemmelser. Hertil bemærker Forsyningstilsynet, at tilslutning med begrænset netadgang er frivillig, og at de ovennævnte vilkår i punkt 1.2, 1.3 og 1.4, således oplyser producenten om aftalens formål og afgrænsning.

KAPITEL 4 OM NETTILSLUTNING MED BEGRÆNSET NETADGANG

Forsyningstilsynet vurderer, at der i standardaftalens kapitel 4 samt kapitlets underpunkter ikke selvstændigt er materielle vilkår, som ikke allerede og i forvejen fremgår

af branchevejledningen om vilkår og betingelser for tilslutning med begrænset netadgang for produktionsanlæg. Der henvises derfor til begrundelsen ovenfor.

PUNKT 9.3 OM ERSTATNING OG SKADELØSHOLDELSE

Punktet holder anlægsejeren erstatningsansvarlig for misligholdelse af aftalen, som medfører at netvirksomheden skal indkøbe fleksibilitetsydelse hos tredjemand (dækningskøb).

Forsyningstilsynet har ingen yderligere bemærkninger til dette punkt og vurderer ikke, at punktet skulle være i strid med elforsyningslovens § 6 d.

VILKÅR OG BETINGELSER FOR FORBRUGSANLÆG MED BEGRÆNSET NETADGANG

Green Power Denmark har desuden anmeldt ændrede vilkår og betingelser for nettilslutning med begrænset netadgang for forbrugsanlæg. Der er tale om konsekvensrettelser og tilføjelser, hvoraf de væsentligste ændringer fremgår af vilkårenes afsnit 3 samt afsnit 3.2.

Ændringerne indeholder navnlig en præcisering af, hvad der betragtes som forstærkning og udbygning af kollektivt net, en præcisering af muligheden for at tilbyde delvist begrænset netadgang for forbrugsanlæg, hvilke omkostninger kundens tilslutningsbetaling dækker, samt en fratrækning af en standardrabat for kundens standardtilslutningsbidrag, hvis samme tilslutningspunkt kan anvendes ved overgangen fra begrænset netadgang til fuld netadgang.

Derudover indebærer ændringerne en tilføjelse, hvorefter den effekt, der stilles til rådighed på vilkår med begrænset netadgang, skal svare til det på tidspunktet aktuelle behov hos kunden. Det følger heraf også, at netvirksomheden til enhver tid har ret til at bede kunden om dokumentation for, at den effekt, der ønskes stillet til rådighed, svarer til dette behov.

Baggrunden for sidstnævnte præcisering er at undgå, at kunder kan spekulere i at bestille et større leverings- eller indfødningsomfang, end de reelt har brug for.

Forsyningstilsynet har tidligere ved tilkendegivelse af 31. marts 2020, i sag nr. 18/13382 taget Dansk Energis (nu Green Power Denmark) nettilslutningsaftale for tilslutning med begrænset netadgang samt vilkår og betingelser for tilslutning med begrænset netadgang, til efterretning, jf. elforsyningslovens § 73 b. Forsyningstilsynet vurderede i tilkendegivelsen, at de anmeldte bestemmelser var objektive, rimelige, ikke-diskriminerende og sagligt begrundede.

De anmeldte ændringer af vilkår og betingelser, som Forsyningstilsynet tager stilling til i denne tilkendegivelse skal opfylde kravene i elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Det indebærer, at de ændrede vilkår og betingelser, som fastsætter rammerne for tarifieringen, skal være rimelige, objektive, ikke-diskriminerende og omkostningsægte.

Det er Forsyningstilsynets samlede vurdering, at de anmeldte konsekvensrettelser, ændringer og præciseringer til vilkår og betingelser for nettilslutning med begrænset netadgang for forbrugsanlæg opfylder kravene i kravene i elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Forsyningstilsynet lægger ved vurderingen vægt på, at præciseringen af, at kunden ved aftale om begrænset netadgang for forbrug betaler de faktiske omkostninger forbundet med tilslutningen, herunder etableringsomkostningerne til tilslutningsfelt og andre tilhørende omkostninger ved nettilslutning samt styring og overvågning til begrænsningen af forbrugsanlægget, er mere gennemsigtig samt objektiv, og at det er rimeligt samt omkostningsægte, at kunden ved aftalen om begrænset netadgang betaler de faktiske omkostninger, som er forbundet med tilslutningen.

Det fremgår af ændringen i vilkårenes pkt. 3.2., at kunden må, i forbindelse med tilslutninger i 50-60/10-20 kV-stationer, dække omkostninger til udvidelse af tilslutningsskinnen og eventuel bygning, men kunden må ikke ved tilslutning til hovedstation betale for en større udvidelse end den udvidelse, der er nødvendig for, at anlægget kan tilsluttes til skinnen, svarende til etablering af en ny 10-20 kV koblingsstation. Forsyningstilsynet vurderer, at også denne ændring opfylder ovennævnte kriterier. Forsyningstilsynet ser derfor ikke holdepunkter for, at standardaftalen skulle være i strid med bestemmelserne.

Vilkåret om, at den effekt, der stilles til rådighed på vilkår om begrænset netadgang, skal svare til det på tidspunktet aktuelle behov hos kunden, tages også til efterretning. Forsyningstilsynet bemærker, at vilkåret er indsat med henblik på at undgå omgåelse, og vilkåret vurderes overordnet at være i overensstemmelse med kriterierne i elmarkedsforordningens artikel 18 samt elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Der er ikke i forbindelse med vilkåret fastsat nærmere regler for, hvordan dokumentationen skal ske, omfanget heraf, eller hvornår der skal ske dokumentation. Forsyningstilsynet lægger til grund, at dette vil blive fastsat i de konkrete aftaler mellem netvirksomheden og forbrugskunden.

VEJLEDNING

Forsyningstilsynet oplyser vejledende, at tilsynet til enhver tid på eget initiativ eller i tilfælde af klage kan tage anvendelsen og indholdet af en branchevejledning op til vurdering.

Tilkendegivelsen erstatter ikke, at de enkelte netvirksomheder skal anmelde de metoder, som netvirksomhederne anvender til at beregne og fastsætte betingelser og vilkår, herunder priser for deres ydelser til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. § 73 a, i elforsyningsloven og § 1, stk. 2, i metodebekendtgørelsen¹⁶.

¹⁶ Bekendtgørelse om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v. af 20. september 2010.

Netvirksomhederne er ikke bundet af Green Power Denmarks branchevejledning og kan således vælge at anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Green Power Denmarks branchevejledning – helt eller delvist. Uanset skal den af hver enkelt netvirksomhed valgte metode anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse, jf. § 1, stk. 2, og § 4 i metodebekendtgørelsen.

Hvis netvirksomhedens metode afviger fra branchevejledningen, skal virksomheden i sin anmeldelse specifikt redegøre for disse afvigelser, jf. § 4 i metodebekendtgørelsen.

OFFENTLIGGØRELSE

Denne tilkendegivelse vil blive offentliggjort på Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase (www.afg.forsyningstilsynet.dk).

Med venlig hilsen

Carsten Smidt
Direktør